

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SPRAW WOJSKOWYCH I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 lutego 1937 r.

wydane co do § 5 w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a co do §§ 11 — 22 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o służbie pracy młodzieży.

Na podstawie art. 4, 11 i 17 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o służbie pracy młodzieży (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 515) zarządza się co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o służbie pracy młodzieży (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 515).

Do art. 1 — 3.

§ 2. Służbę w junackich hufcach pracy, jako służbę zaszczytną dla Narodu i Państwa, pełnić mogą tylko osoby o odpowiednim poziomie moralnym i lojalnym stosunku do Narodu i Państwa Polskiego.

§ 3. (1) Służba w junackich hufcach pracy obejmuje:

- a) wykonywanie pracy fizycznej, użytecznej dla dobra publicznego,
- b) wyszkolenie w zakresie przysposobienia wojskowego,
- c) ćwiczenia cieleśne mające znaczenie dla rozwoju fizycznego,
- d) naukę ogólnokształcącą i zawodową.

(2) Przy wyznaczaniu junaków (junaczek) do poszczególnych rodzajów pracy oraz przy jej wykonywaniu organa kierownicze i instruktorskie junackich hufców pracy będą mieć na uwadze nabycie lub uzupełnienie przez junaków (junaczki) kwalifikacji zawodowych.

(3) Organa kierownicze i instruktorskie junackich hufców pracy będą zarówno podczas pracy, ćwiczeń i wykładów, jak i przy innych okolicznościach, dbały o wyrobienie w junakach (junaczkach) poczucia obowiązków obywatelskich i miłości Ojczyzny.

§ 4. (1) Zasady podległości junackich hufców pracy Ministrowi Spraw Wojskowych oraz ich organizację określa instrukcja organizacyjna, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych.

(2) Minister Spraw Wojskowych wydaje regulaminy, instrukcje oraz inne przepisy i zarządzenia, dotyczące junackich hufców pracy, w sposób przyjęty w wojsku.

(3) Czynności wchodzące w zakres służby bezpieczeństwa i porządku mogą w stosunku do junackich hufców pracy wykonywać organa wojskowe, powołane do pełnienia tej służby.

Do art. 4.

§ 5. (1) Ministrowie, wymienieni w art. 4 ust. (1), delegują swych przedstawicieli do Rady Służby Pracy na okres lat trzech.

(2) Ministrowie: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego delegują po dwóch swoich przedstawicieli, pozostali Ministrowie — po jednym.

(3) Inne osoby, które mają wchodzić w skład Rady Służby Pracy, powołuje w miarę potrzeby Minister Spraw Wojskowych, w porozumieniu z Ministrami wymienionymi w art. 4 ust. (1).

(4) Przewodniczącym Rady Służby Pracy jest jeden z przedstawicieli Ministra Spraw Wojskowych.

Do art. 5 i 6.

§ 6. (1) Komendant junackich hufców pracy używa tytułu „Komendant Główny Junackich Hufców Pracy”.

(2) Bezpośrednim organem pracy Komendanta Głównego Junackich Hufców Pracy jest „Komenda Główna Junackich Hufców Pracy”.

(3) Komendantowi Głównemu Junackich Hufców Pracy podlegają bezpośrednio organa terytorialne tych hufców.

§ 7. (1) Sposób przydzielania żołnierzy, funkcjonariuszów i pracowników cywilnych do junackich hufców pracy określa instrukcja organizacyjna, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych.

(2) Minister Spraw Wojskowych zasięga opinii Ministrów Opieki Społecznej oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego co do kwalifikacji, jakie posiadać powinni członkowie personelu instruktorskiego junackich hufców pracy.

(3) Nazwę tytułów służbowych, jakich używać mają członkowie personelu kierowniczego i instruktorskiego junackich hufców pracy nie będący funkcjonariuszami państwowymi, oraz zasady umundurowania wszystkich członków personelu nie będących żołnierzami w czynnej służbie wojskowej określa regulamin junackich hufców pracy.

(4) Prawa i obowiązki służbowe pracowników cywilnych junackich hufców pracy określają przepisy służbowe, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

Do art. 7.

§ 8. Wysokość kredytów, jakie w projekcie planu finansowo-gospodarczego Funduszu Pracy na każdy rok są przewidywane na potrzeby junackich hufców pracy, ustalają w drodze porozumienia Ministrowie: Opieki Społecznej i Spraw Wojskowych.

§ 9. Minister Spraw Wojskowych wyda przepisy o gospodarce pieniężnej i materiałowej oraz o rachunkowości junackich hufców pracy.

Do art. 8.

§ 10. (1) Rodzaj, kolejność i warunki robót, jakie mają wykonywać junackie hufce pracy, ustalane będą przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z interesowanymi ministrami z góry na cały okres objęty planem gospodarczym, a jeśli okres ten przekraczać będzie jeden rok — przynajmniej na jeden rok,

przy uwzględnieniu przede wszystkim prac dla potrzeb obrony Państwa.

(2) Minister Spraw Wojskowych może zarządzić wykonywanie robót poza ramami, ustalonymi w myśl ust. (1), jeżeli wymagać tego będą potrzeby obrony Państwa.

Do art. 9 —11 i 14.

§ 11. (1) Do junackich hufców pracy mogą być przyjmowane w charakterze junaków (junaczek), osoby, które:

- a) są obywatelami (obywatelkami) polskimi i odpowiadają warunkom, określonym w § 2,
- b) ukończyły 18, a nie przekroczyły 20 lat życia,
- c) są fizycznie zdrowe,
- d) nie posiadają pracy,
- e) złożą zezwolenie pisemne władzy rodzicielskiej lub opiekuna na wstąpienie do hufców.

(2) Minister Spraw Wojskowych ustala liczbę osób, które mogą być przyjęte mimo posiadania wieku innego niż określony w ust. (1) (lit. b), oraz tryb przyjmowania tych osób.

(3) Do junackich hufców pracy mogą być przyjmowane osoby nie odpowiadające warunkowi, określonemu w ust. (1) lit. d), jeżeli przyjęcie ich będzie uzasadnione potrzebami hufców. Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej określa warunki oraz tryb przyjmowania tych osób.

§ 12. Minister Spraw Wojskowych po zasięgnięciu opinii Ministra Opieki Społecznej, określa terminy zaciągu ochotniczego do junackich hufców pracy oraz czas i miejsce, w których zaciąg ma się odbywać.

§ 13. (1) Minister Spraw Wojskowych ustala:

- a) liczbę osób obojga płci, jaka może być przyjęta do junackich hufców pracy;
- b) warunki szczególne (kwalifikacje zawodowe, wiek itp.), dające prawo do pierwszeństwa przed innymi kandydatami zgłaszającymi się do hufców;
- c) organizacje młodzieżowe o charakterze wychowawczym, których członkowie będą mieli pierwszeństwo przed innymi kandydatami.

(2) Dane, ustalone w myśl ust. (1), Minister Spraw Wojskowych poda, przez dowódców okręgów korpusów, do wiadomości powiatowych władz administracji ogólnej za pośrednictwem wojewódzkich władz administracji ogólnej, ze wskazaniem czasu i miejsc, w których ma być przeprowadzony zaciąg ochotniczy.

§ 14. (1) Powiatowe władze administracji ogólnej podają do wiadomości publicznej dane, zakomunikowane im przez dowódców okręgów korpusów w myśl § 13 ust. (2), ze wskazaniem,

że kandydaci do junackich hufców pracy mogą się zgłaszać do powiatowych władz administracji ogólnej bezpośrednio lub za pośrednictwem zarządów gmin oraz z podaniem miejsca i godzin, w jakich zgłoszenia mają być dokonywane, a także dnia, do którego zgłoszenia te będą przyjmowane. Koszty obwieszczeń będą pokrywane z funduszków przeznaczonych na potrzeby junackich hufców pracy, w sposób ustalony w drodze porozumienia Ministra Spraw Wojskowych z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

(2) Powiatowe władze administracji ogólnej przesyłają właściwym dowódcom okręgów korpusów listy zgłoszonych kandydatów, w terminie wskazanym przez tych dowódców.

§ 15. Zaciąg ochotniczy przeprowadza Komenda Główna Junackich Hufców Pracy przy współudziale dowódców okręgów korpusów i władz administracyjnych.

§ 16. (1) Posiadanie przez kandydatów i kandydatki do junackich hufców pracy wymaganych kwalifikacji stwierdzają komisje zaciągowe, w skład których wchodzi:

- a) przedstawiciel dowódcy okręgu korpusu — jako przewodniczący komisji;
- b) przedstawiciel powiatowej władzy administracji ogólnej;
- c) lekarz wojskowy wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu, albo wyznaczony przez władze administracyjne na wniosek dowódcy okręgu korpusu lekarz powiatowy lub inny lekarz posiadający stopień oficerski, a jeśli chodzi o kandydatki — lekarz-kobieta;
- d) przedstawiciel wojewódzkiego biura Funduszu Pracy lub jego ekspozytura, jeżeli biuro to (ekspozytura) przedstawiciela wydeleguje.

(2) Orzeczenia komisji zaciągowych zapadają większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

(3) Komisje zaciągowe urzędują w lokalach, dostarczonych przez powiatowe władze administracji ogólnej, w miarę możliwości w budynkach użytkowanych przez Państwo; w razie potrzeby wynajęcia lokalu w innym budynku koszt pokryty będzie z funduszków przeznaczonych na potrzeby junackich hufców pracy, w sposób ustalony w drodze porozumienia Ministra Spraw Wojskowych z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

(4) W przypadkach, gdy chodzi o nieznaczoną liczbę kandydatów (kandydatek), stwierdzenie ich kwalifikacji może się odbyć bez udziału komisji zaciągowej w trybie uproszczonym, jaki określa instrukcja zaciągowa (§ 17).

§ 17. Warunki fizyczne, jakim odpowiadać mają kandydaci na junaków (junaczki), szczegółowy tryb postępowania komisji zaciągowej

oraz uproszczony tryb ustalania kwalifikacji kandydatów określa instrukcja zaciągowa, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych.

§ 18. (1) O przyjęciu kandydatów (kandydatek), zakwalifikowanych do przyjęcia, decyduje Komendant Główny Junackich Hufców Pracy.

(2) Osoby przyjęte do hufców, składają deklaracje pisemne treści następującej:

„Oświadczam, że znane mi są obowiązki junaków (junaczek), wynikające z dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o służbie pracy młodzieży i określone w regulaminie junackich hufców pracy. Zobowiązuję się do sumiennego wykonywania tych obowiązków i bezwzględnego przestrzegania tajemnic służbowych, które wskażą mi moi przełożeni“.

§ 19. Warunki, na jakich Komendant Główny Junackich Hufców Pracy może zezwolić na pozostawienie poszczególnych junaków (junaczek) w służbie pracy po upływie 24 miesięcy służby, określa Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

§ 20. Regulamin junackich hufców pracy określa stopnie służbowe junaków (junaczek), warunki i tryb ich nadawania oraz przywiązane do tych stopni uprawnienia.

§ 21. (1) Zwolnienie junaków (junaczek) ze służby w hufcach następuje:

- a) w razie ujawnienia, że przyjęcie junaka nastąpiło wskutek fałszywego podania warunków lub zatajenia przeszkód do przyjęcia;
- b) po upływie 24 miesięcy służby;
- c) w razie powołania junaka do służby wojskowej;
- d) na prośbę junaka lub jego opiekuna;
- e) w razie utraty warunków fizycznych — na podstawie orzeczenia wojskowo-lekarskiego;
- f) wskutek ukarania dyscyplinarnego karą wydalenia z junackich hufców pracy;
- g) w razie skazania przez sąd na karę więzienia albo za przestępstwo z chęci zysku lub z innych niskich pobudek;
- h) w razie redukcji stanów osobowych junackich hufców pracy, zarządzanej przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

(2) Junacy (junaczki) zwolnieni z przyczyn, wskazanych w ust. (1) lit. b), c), e) lub h), otrzymują zwrot kosztów przejazdu kolejowego do stacji najbliższej miejsca ich zamieszkania. Komendant Główny Junackich Hufców Pracy lub upoważnione przez niego organa hufców mogą

w przypadkach zasługujących na uwzględnienie zezwolić na wypłacenie kosztów przejazdu także junakom (junaczkom) zwalnianym z innych przyczyn.

(3) O zwolnieniu junaków (junaczek) decydują przełożeni wskazani przez Komendanta Głównego Junackich Hufców Pracy.

(4) Junacy (junaczki) otrzymują przy zwolnieniu zaświadczenia, wydane przez przełożonego decydującego o zwolnieniu, a stwierdzające odbycie służby pracy i nabyte kwalifikacje zawodowe (fachowe).

§ 22. (1) Praca fizyczna junaków (junaczek) nie może trwać dłużej niż 6 godzin na dobę. Przepis ten nie dotyczy ćwiczeń ani czynności, wchodzących w zakres przysposobienia wojskowego, wyszkolenia, ćwiczeń fizycznych lub nauki oraz czynności porządkowych w obrębie pomieszczeń.

(2) Sposób wykonywania kontroli nad bezpieczeństwem i higieną pracy junaków (junaczek) określa instrukcja, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

Do art. 12.

§ 23. (1) Normy zakwaterowania, umundurowania, wyżywienia i wynagrodzenia junaków (junaczek) ustala instrukcja, wydana przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

(2) Wynagrodzenie junaków (junaczek) składać się będzie ze stałego uposażenia dziennego oraz z wynagrodzenia za pracę.

Do art. 13.

§ 24. Ulgi, jakie mogą być przyznawane junakom w wykonywaniu obowiązków służby wojskowej, określa Minister Spraw Wojskowych dla poszczególnych roczników na podstawie wyników służby w junackich hufcach pracy.

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

Minister Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski